

Paymann

Folketingets Forhandlinger. (37)

577

20/10 21: 1. Beh. af F. t. Finanslov f. 1922—23.

578

Venstre stod til denne Lovgivning, i hvor høj Grad man ønskede at oprette saa mange smaa Brug som muligt, og man har fortalt, at de fæle Socialdemokrater og Radikale af al Kraft modsatte sig dette. Her var der imidlertid med Hensyn til Præstegaardene et Felt, hvor Venstre havde Lejlighed til at vise sin Kærlighed. Jeg tror, jeg tør sige, at der ikke findes et eneste Menighedsraad her i Landet, hvor Socialdemokraterne har Flertal, og det er kun i ganske enkelte Tilfælde, vi i det hele taget er repræsenteret i Menighedsraadene. — om dette er rigtigt eller forkert, skal jeg lade være usagt —, og vi kan derfor ikke have nogen Skyld for, hvorledes Præstegaardsloven er ført ud i Livet. Loven af 4. Oktober 1919 bestemmer, at naar en Præstegaard bliver ledig, enten ved at Forpagtningen ophører, eller ved at Præsten bliver forflyttet, skal Præstegaarden udstykkes. Det er Lovens Hovedregel. Saa kommer der nogle Undtagelsesbestemmelser. Den første er, at hvis Menighedsraadet skønner det nødvendigt, kan man lade indtil 7 ha Middeljord blive ved Præstegaarden, og dernæst den Undtagelsesbestemmelse, at hvor Præstegaardskommissionen og Menighedsraadet er enige derom, kan der blive et noget større Areal tilbage ved Præstegaarden. Og nu er Resultatet blevet, at der næsten ikke er en eneste Præstegaard, uden at Menighedsraadet skønner, at det er absolut nødvendigt for Præsten at beholde Jorden, og det holder sig slet ikke ved de 7 ha. Det almindelige er, at der bliver langt mere tilbage ved Præstegaarden. Man kan sige, at Lovens Regel er blevet til Undtagelse, og Undtagelsen til Regel. Jeg vil gerne henstille til den højtærede Kirkeminister, om det ikke var paa sin Plads, at han udsendte et Cirkulære til Menighedsraadene og fortalte dem, at de Love, vi vedtager her paa Rigsdagen, har Gyldighed ogsaa for Menighedsraadene.

Der er en Ting, jeg gerne vilde anmode den højtærede Landbrugsminister om. Jeg ved, at der af Udstykningsforeninger og ogsaa af private i Aar er bygget Huse, som der ikke kan sættes Laan i. Nu er der vel Udsigt til, at det direkte Statstilskud gaar noget ned. Jeg vil henstille til den højtærede Minister, om der ikke kunde gives Tilladelse til, at de Ejendomme, der faktisk er opført i Aar under Højkonjunkturer, blev regnet

med Hensyn til Statstilskud lige med dem, der har faaet Laan i Aar, selv om Laanet ikke falder før til næste Aar. Endvidere vil jeg gerne spørge, om man ikke paa en eller anden Maade kunde lade en Del af dem, der ikke bliver Plads til paa Statshusmandsloven, faa Andel i den offentlige Jord. Man har nemlig i enkelte Amter faaet saa megen offentlig Jord, at der ikke er kvalificerede Ansøgere nok, hvorimod der er tilstrækkeligt med Ansøgere til Jord efter Statshusmandsloven. Det er ikke, fordi man i al Almindelighed betragter den som bedre, har mere Kærlighed til den. Tværtimod. Jeg tror ikke, at den højtærede Landbrugsminister har omvendt synderlig mange paa sine mange Rejser i Sommer. I Aalborg Amt f. Eks. har vi kun meget lidt Lønsjord, derimod er der en Mængde Ansøgere, som allerede det ærede Medlem Hr. Mads Larsen har anført, til Jord efter Statshusmandsloven. I Hjørring Amt er vi i det Tilfælde at have overtaget op mod 2.000 Tdr. Land af den offentlige Jord, men der er ikke tilstrækkelig mange Ansøgere til denne Jord. Nu er ganske vist Tidsfristen overskredet, men jeg mener dog, at man med nogen god Villie kunde lade en Del af dem fra Aalborg Amt, hvis de ønskede det, faa Andel i den offentlige Jord i Hjørring Amt og paa den Maade faa dækket noget af det Jordbehov, der er.

Jeg skal derefter gaa over til at tale om Arbejdsløsheden. Der er ikke alene Arbejdsløshed i Byerne, men der er ogsaa en stærkt fremtrædende Arbejdsløshed paa Landet. Og medens man vel ret vanskeligt, i alt Fald i Løbet af kort Tid, vil faa Bugt med Arbejdsløsheden i Byerne, er Forholdet et andet paa Landet, idet der dér er tilstrækkeligt med Arbejde, som kunde paabegyndes den Dag i Dag, hvis Villien dertil var til Stede. Noget af det, som har forbavset mig mest, ikke alene paa denne Sommers Møder, men ogsaa tidligere, er den Maade, hvorpaa Venstres Rigsdagsmænd taler til Landboerne, den Maade, hvorpaa de prøver at fortælle Landboerne, at der i Virkeligheden ingen er, der er saa dygtige som de her i Danmark. Vi har hørt fra anden Side det Skudsmaal, Industriens Mænd har faaet, men overfor Landbrugets Mænd lyder det noget anderledes: de danske Bønder er som bekendt de mest oplyste Bønder, vi har her i Verden. Men desuagtet viser det sig